

Savoarea graficii de dinainte de calculator

O dupăamiază de vorbă cu Puiu Manu

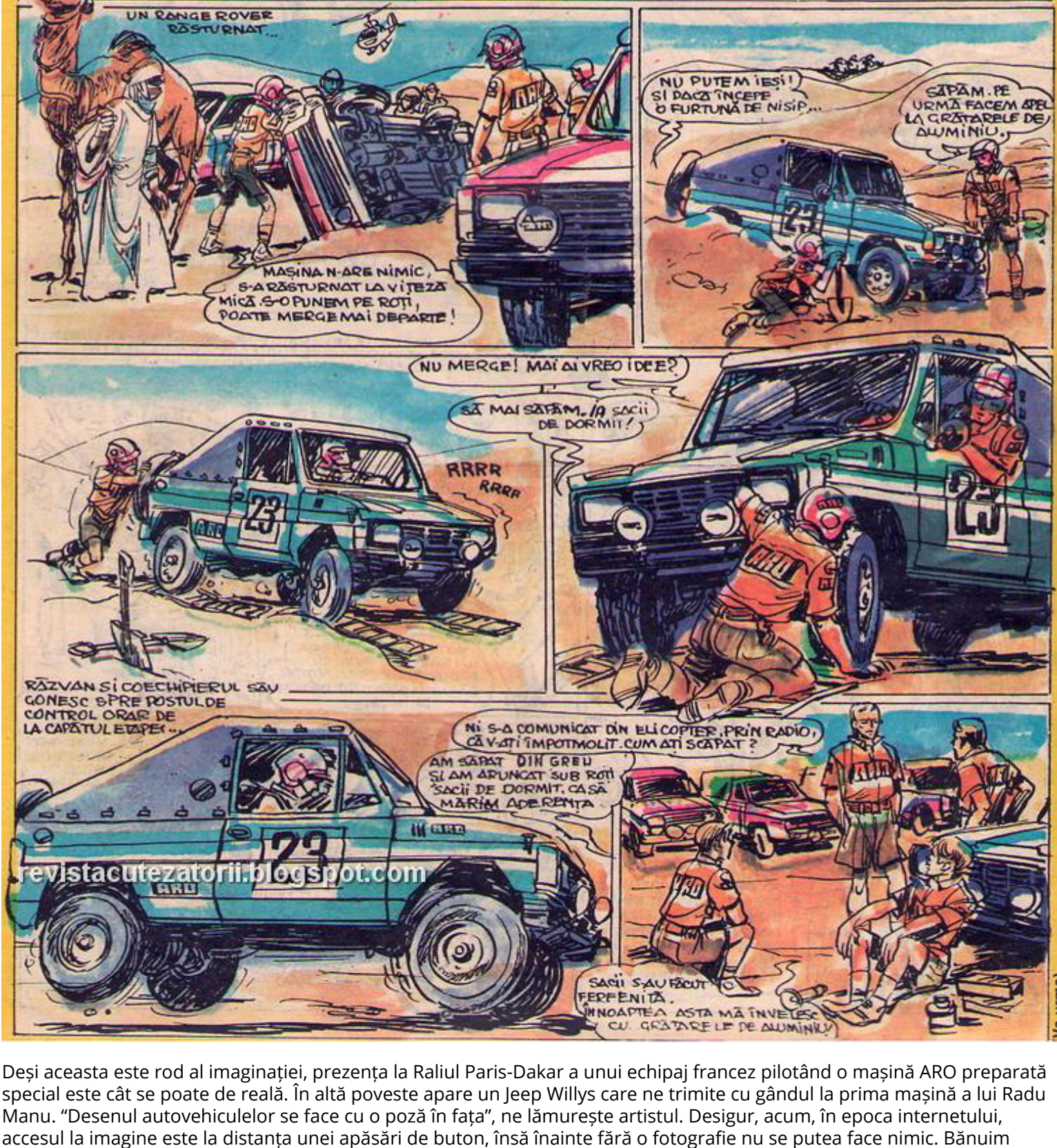
Hazardul a făcut ca în urma prezentării unui afiş cu tematică auto pe reţelele de socializare, să descoperim că autorul acestuia este Puiu Manu, tatăl colegului nostru de club Radu Manu. Fără să fim uimiţi de această coincidenţă, Dl. Manu fiind un venerabil grafician, ne-am bucurat de posibilitatea (în urma invitaţiei primite prin intermediul lui Radu) de a cunoaşte mai îndeaproape persoana care stă în spatele multor lucrări de benzi desenate şi grafică, adunate în cei peste 60 de ani de activitate: născut în 1928 la Bucureşti, Puiu Manu s-a îndreptat către o carieră în domeniul graficii după ce a studiat artele plastice la Institutul "Nicolae Grigorescu", acum "Universitatea Naţională de Arte Bucureşti"; până în 1989 a publicat în mai multe reviste "Cravata Roşie, Arici Pogonici, Luminiţa, Scântei Pionierului, Căminul Copiilor, Bucuria Copiilor, Ariciel, Bondarel dar şi cu Editura Casa Radio sau pentru albume cum ar fi "Toate Pânzele Sus".

Ne-am grăbit să onorăm invitaţia şi am stabilit o întâlnire peste câteva zile, la "locul de muncă" al artistului. L-am găsit pe domnul Manu în atelierul din casa în care locuieşte înconjurat de lucrări. Grupate pe mai multe teancuri, nu poţi să nu fii copleşit de anvergura muncii pe care dănsul o continuă şi acum, de parcă vârsta de aproape 90 de ani nu şi-ar fi spus cuvântul. În mijlocul camerei - planşeta cu toate instrumentele de desen. De cum intrăm, suntem invitaţi la o "trataţie" pe care ne-o oferă gazda, amintind parca de gesturile de politeţe şi mod de interacţiune umană (atât de normale altădată) - cine nu îşi mai aduce aminte de obiceiul care era menţinut cu sfinţenie chiar în perioada de penurie de dinainte de 1990 când în ciuda lipsurilor de atunci oaspeţii erau întâmpinaţi cu dulceaţă şi sifon? Nici nu ştim cu ce să începem, asupra atât de multor lucrări ne cad ochii, încât suntem copleşiţi. Politicos şi jovial, Puiu Manu ne scoate din încurcătură şi ne povesteşte despre activitatea sa, punctând cu umor întâmplările hazii legate de interacţiunea cu poliţiştii perioadei comuniste care vedeau în artiştii plastici nişte "paraziţi ai societăţii". Ne relatează despre banda desenată românească şi despre schimbările de paradigmă pe care le-a parcurs după 1990. Renăşterea benzii desenate autohtonă, în noile condiţii create de competiţia cu cea "de import" o recalcibrează (nu facilă) a artiştilor faţă de alte cerinţe.

Revenind la subiectul central la întâlnirii care ţine de tematica auto reflectată în opera sa, parcurgem în câteva vorbe istoria a două direcţii: banda desenată şi afişul.

Prezenţa maşinii în banda desenată a lui Puiu Manu ţine nu numai de scenariul primit care constituie coloana vertebrală a oricărei benzi desenate, dar şi de afinitatea către o anumită maşină. "Raliul", după un scenariu de Dumitru Lazăr, prezintă participarea cu maşini ARO 10 la "un mare raliu transaharian".

Deşi aceasta este rod al imaginaţiei, prezenţa la Raliul Paris-Dakar a unui echipaj francez pilotând o maşină ARO preparată special este cât se poate de reală. În altă poveste apare un Jeep Willys care ne trimite cu gândul la prima maşină a lui Radu Manu. "Desenul autovehiculelor se face cu o poză în faţă", ne lămureşte artistul. Desigur, acum, în epoca internetului, accesul la imagine este la distanţa unei apăsări de buton, însă înainte fără o fotografie nu se putea face nimic. Bănuim totuşi că Jeepul nu mai avea nevoie de nici o poză, fiind o prezenţă în familie care cu uşurinţă putea fi desenaţi din memorie. Înainte să discutăm despre afişe, stărui să ni se dezvăluie tehnica şi etapele de desenare.

Piesa în urmăreştea se construieşte banda desenată - scenariu, cuprinde o scurtă descriere a ideii, conceptului, contextului şi mesajului ce trebuie transmis, precum şi succesiunea de imagini ce trebuie reprezentate, inclusiv dialogurile personajelor şi textele descriptive. Artistul o pune în operă pornind de la un desen în creion pe care îl îmbunătăţeşte până când capătă o formă de care este mulţumit. Urmeza desenul în tuş, suprapus peste cel în creion, şi coloratul imaginii cu tempera transparentă.

Spre deosebire de banda desenată, afişul nu beneficiază de succesiunea de imagini.

Pentru a transmite cât mai explicit şi mai direct mesajul astfel încât acesta să fie memorat de receptor, artistul ataşează imaginii o metaforă. Am avut privilegiul să parcurgem o mapă (consistenţă) cu lucrări adunate în timp şi să comentăm "puncta" (asa cum o numeşte Puiu Manu) care se ascunde în fiecare dintre ele. Fie că vorbim de afişe de reclamă sau de protecţie a muncii, am citi în ochii autorului bucuria "reîntâlnirii" cu fiecare poantă pe care a conceput-o. Din punct de vedere al tehnicii de desen folosite, afişele au fost realizate în tuş şi colorate cu tempera, textul fiind adăugat la final folosind litere tip Letraset. Multe sunt legate de îndeplinirea în condiţii de siguranţă a muncii folosind autovehicule utilitare. O altă categorie cuprinde reclama la LOTO sau Loz-in-PLIC în care premiile constau în bani, excursii sau autoturisme.

Ne luăm rămas bun de la Puiu Manu, mulţumindu-i pentru amabilitatea cu care ne-a primit şi ne-a împărtăşit din experienţa dănsului. Pe drum, Radu Manu ne destăinuie că secretul bucuriei de a crea banda desenată se află în dragostea şi apropierea pentru copii, pe care artistul o poartă în suflet. Ceva ne spune că e adevărat!

Fotografie şi text - Costin Mogo
Prelucrări şi aranjare grafică - Irinel Ionescu

* Autorul şi-a exprimat acordul pentru publicarea pe pagina Retromobil Club Romania a lucrărilor sale, cu condiţia ca acestea să nu fie folosite în scop comercial.

Galerie foto Benzi desenate

Galerie foto Afişe

